Natuurlijk spelen binnen de gemeente ridderkerk

GEMEENTE RIDDERKERK

Beheer & Uitvoering

Datum: 24 april 2012

1. Inleiding

Bij de gemeenteraad leeft al langer de wens om het natuurlijk spelen binnen de gemeente mogelijk te maken. In het verleden is bijvoorbeeld gesproken over de aanleg van een speelbos. In 2006 is er een motie aangenomen en in 2009 is e.e.a. vastgelegd in 2e programmamonitor 2008.
In de raadsinformatiebrief RU10/00825/SB is al wat verder ingegaan op verschillende mogelijkheden voor het realiseren van natuurlijk spelen in Ridderkerk.

In paragraaf 2 leggen we uit wat natuurlijk spelen is en waarom het belangrijk is.
In paragraaf 3 wordt ingegaan op de verschillende locaties waar wij natuurlijk spelen willen ontwikkelen.

2. Natuurlijk spelen

Natuurlijk spelen is een vorm van spelen met en in een natuurlijke omgeving, waarbij kinderen gebruik kunnen maken van natuurlijk materialen, die uitdagen tot eigen spel. Spelen in een natuurspeeltuin betekent spelen in een groene omgeving met materialen uit de natuur met daarbij veel mogelijkheden om zelf dingen te veranderen aan de omgeving met losse materialen. Dit kunnen bijvoorbeeld takken, stenen, modder of dennenappels zijn.

Bij het ‘natuurlijk spelen’ staat het spelenderwijs leren, ontdekken en ontmoeten centraal:

a. Het vergroot de band met de natuur: het vergroot de verantwoordelijkheid en betrokkenheid van kinderen met de natuur.
b. Het stimuleert de sociale ontwikkeling: het spelen met leeftijdgenoten leert kinderen belangrijke sociale vaardigheden als samenwerken, delen, onderhandelen, andere meningen respecteren en ideeën en gevoelens te uiten.
c. Het stimuleert cognitieve en emotionele ontwikkeling: natuurlijk spelen nodigt uit tot creativiteit, leert kinderen in te spelen op onverwachte situaties, kinderen leren nieuwe spelvormen te bedenken en leren hindernissen te overwinnen door te oefenen.
d. Het bevordert de lichamelijke gezondheid: het draagt bij aan een betere motorische ontwikkeling. Kinderen moeten anticiperen op de omgeving omdat deze minder voorspelbaar is dan bij een traditionele speelplaats.
e. Het leert omgaan met risico’s: kinderen leren beter te bewegen, risico’s in te schatten en leren hun grenzen kennen. Kinderen moeten zelf een manier ontwikkelen om met risico om te gaan.

Over het algemeen worden de volgende eisen gesteld aan een plek waar natuurlijk gespeeld kan worden:

- Een natuurlijke, groene omgeving waar kinderen mee kunnen spelen en die zij kunnen veranderen en beïnvloeden.
- Hoofdfunctie: vrij spel.
- Minimaal 20% veranderbaar.
- Maximaal 20% speeltoestellen.
- Natuurlijk groen.

3. Locaties natuurlijk spelen

Via de uitvoering van het uitvoeringsplan speelbeleid is in 2013 een bedrag van € 30.000,- gereserveerd. We stellen voor om dit bedrag in te zetten voor het ontwikkelen van natuurlijk spelen op meerdere locaties in Ridderkerk.

Ambtenaar Mw. J. Bos - T 0180 451 321 - e-mail j.bos@ridderkerk.nl

a. Waalbos (fase 1)
De basis van het gebied is ingericht waaronder een speeleiland voor natuurlijk spelen. Speelelementen maken geen deel uit van de inrichting. Dit is voor de gemeente.
In april 2012 is de inrichting van Waalbos fase 1 beoordeeld door DLG, Staatsbosbeheer en de gemeente. Bij Staatsbosbeheer is een adviseur natuurlijk spelen aanwezig. Deze wordt ingeschakeld om ideeën op te doen voor de inrichting. We bekijken nog op welke manier er participatie zal plaatsvinden. De gemeente maakt met Staatsbosbeheer nadere afspraken over de inrichting en toekomstig beheer van het Waalbos en het speeleiland.

b. Donckse Velden 2b
In het plan voor Donckse Velden 2b is een natuurlijk speelpad bedacht. Het gaat om eenvoudige voorzieningen voor de jongere jeugd (lerend ontdekken). Het gaat hier om een quick win in het kader van Deltapoort. Hiervoor zijn middelen beschikbaar (WOP cat. 2). De Dienst Landelijk Gebied richt Donckse Velden 2b in inclusief het speelpad. Het beheer gaat na realisatie over naar het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde. Het plan Donckse Velden 2b verkeert momenteel in de definitieve ontwerpfase. Voor zomer 2012 neemt de provincie een definitief besluit over de aanleg.

c. Oosterpark
Het Oosterpark is in eigendom van het Natuur- en Recreatieschap (NRIJ). Bij de kinderboerderij ligt vanaf het eerste begin een kinderspeelplaats. Onlangs is daar een nieuw speeltoestel neergezet door het recreatieschap.

In maart 2012 is ambtelijk aan het NRIJ gevraagd of er nog mogelijkheden zijn voor het ontwikkelen van natuurlijk spelen in het Oosterpark. Hierop is het antwoord teruggekomen dat zij in de Krimpenerwaard bezig zijn met het realiseren van een (natuur)speelbos. Zij willen eerst kijken wat de ervaringen zijn met de realisatie en het beheer van dat speelbos. Als alle ervaringen positief zijn, zal er aan het bestuur van het NRIJ worden gevraagd om een budget beschikbaar te stellen voor een project “speelbossen”. Zij geven daarbij aan dat het (in deze tijd) erg van belang is om een goed onderbouwd verhaal richting bestuur te presenteren. Zij geven aan dat het nog wel geruime tijd kan duren voor er een besluit wordt genomen over het realiseren van natuurlijk spelen in het Oosterpark.

d. Reyerpark
In de nog te ontwikkelen visie op het Reyerpark wordt het natuurlijk, educatief spelen meegenomen als een belangrijk uitgangspunt voor de ontwikkeling van het Reyerpark. Daarbij wordt ook gekeken naar de bestaande speelplekken. Als deze speelplekken aan vervanging toe zijn, wordt bekeken of de budgetten, die samenhangen met deze vervangingen, kunnen worden ingezet om natuurlijk spelen in het Reyerpark te realiseren. De speelplek aan de Kastanjelaan staat voor 2012 op de planning om te worden vervangen. Hiervoor is een budget beschikbaar. Dit kan worden ingezet om het natuurlijk spelen in het Reyerpark vorm te kunnen geven.

Het uitbrengen van de visie op het Reyerpark is vertraagd. Rekening was gehouden met de inzet van een stagiare. Dit is echter niet gelukt, waardoor het stuk ambtelijk moet worden opgesteld. Op dit moment ontbreekt de tijd om dit in orde te maken. De visie volgt op het bomenplan en rapport Lucht voor Groen en wordt na de zomervakantie aan de raad voor besluitvorming aangeboden.

e. Voormalig productiebos Industrieweg

De scouting, die in dit gebied een accommodatie krijgt, is bij uitstek een partij, die belang heeft bij natuurlijk spelen. We willen daarom ook onderzoeken of natuurlijk spelen hier vorm kan krijgen. De scouting speelt derhalve een rol bij de inrichtingkeuze en levert mogelijk ook een fysieke bijdrage aan het beheer. Uitgangspunt is dat de natuurspeelplaats een openbaar karakter heeft.